

KURESSAARE VANALINNA KOOLI ÕPPEKAVA

Kuressaare Vanalinna Kooli (edaspidi „Kooli“) õppekava on kehtestatud Põhikooli ja gümnaasiumiseaduse §17 lõike 2, Vabariigi valitsuse 06. jaanuari 2011. a määruse nr. 1 „Põhikooli riikliku õppekava“ §24 lõike 4 alusel direktori 26.09.2018.a käskkirjaga nr. 4

Läbi arutatud kooli õpilasesinduses (04.10.2018), hoolekodus (06.09.2018, protokoll nr 1), õppenõukogus (30.08.2018, protokoll nr 10).

KOOLI MISSIOON

- õigete väärtushinnangutega õpi- ja teotahteliste noorte kujundamine;
- kodanikutunde kasvatamine;
- kodu ja perekonna väärtustamine;
- teadmiste omandamine ja nende rakendamine elus;
- eetilise, salliva ja lugupidava inimese kujundamine.

ÕPPEKAVA SISUKORD

I Üldsätted	3
II Kuressaare Vanalinna Kooli õppekava üldosa	4
1. Kooli väärtused ja eripära (PRÕK §24 lõige 6, p.1)	4
2. Kooli õppe- ja kasvatuseesmärgid. (PRÕK §24 lõige 6, p.1).....	5
3. Õppekorraldus	6
3.1.. Tunnijaotusplaan õppeaineti ja klassiti, sealhulgas PRÕK § 15 lõikes 4 nimetatud tundide (nn vaba tunnimahu) kasutamine. (PRÕK §24 lõige 6, p.2)	
3.2. Riiklikus õppekavas sätestatud õppeainete nimetuses või õppemahtudes tehtud erisused ja erisuste tegemise põhjendused. (PRÕK §24 lõige 6, p.2; PRÕK §15 lõige 5)	
3.3. Valikainete ja võõrkeelte valik. (PRÕK §24 lõige 6, p.2)	
3.4. Eesti keelest erinevate õppekeelte kasutamine õppeaineti (PRÕK §24 lõige 6, p.2)	
3.5. Läbivate teemade rakendamine. (PRÕK §24 lõige 6, p.2)	

3.6. Lõimingu rakendamine (PRÕK §24 lõige 6, p.2)	
4. Kooli õppekava välise õppimise või tegevuse arvestamine koolis õpetatava osana. (PRÕK §15 lõige 9, p.2; PGS §17 lõige 4)	10
5. Üldpädevuste kujundamiseks ja õppekeskkonna mitmekesistamiseks kavandatud tegevused, sh õppekava rakendamist toetavad tegevused, õppekäigud ja muu taoline (PRÕK §24 lõige 6, p.3)	11
6. Liikluskasvatuse teemad kooliastmeti. (Vabariigi Valitsuse 20. oktoobri 2011.a määrus 136“laste liikluskasvatuse kord“ §6 lõiked 3 ja 4)	12
7. III kooliastme loovtöö temaatika valiku, juhendamise, töö koostamise ja hindamise kord. (PRÕK §24 lõige 6, p.4)	15
8. Õpilaste arengu ja õppimise toetamise ja hindamise korraldus. (PRÕK §24 lõige 6, p.5)	17
8.1. Hindamise eesmärgid (PRÕK §19)	
8.2. Teadmiste ja oskuste hindamise korraldus	
8.3. Teadmiste ja oskuste hindamine kui kokkuvõtivate hinnete alus (PRÕK §21 lõige 1- 4)	
8.4. Hindamise liigid (PRÕK §20, §22)	
8.5. Järelvastamine või järeltööde sooritamine (PRÕK §21 lõige 7)	
8.6. Käitumise ja hoolsuse hindamine (PRÕK §19 lõige 3)	
8.7. Hinde ja hinnangu vaidlustamine ((PRÕK §19 lõige 4)	
8.8. Õpilaste täiendavale õppetööle jätmise (PRÕK §22 lõige 9)	
8.9. Õpilase klassikursust kordama jätmise (PRÕK §21 lõige 10, 11)	
8.10. Õpilase järgmisse klassi üleviimine (PRÕK §22 lõige 8)	
8.11. Põhikooli lõpetamine (PRÕK §23)	
9. Õpilase arengu toetamiseks kohaldatavad erisused. Hariduslike erivajadustega õpilaste õppekorralduse põhimõtted, tugiteenuste rakendamise kord (PRÕK §24 lõige 6, p.6, PGS §46)	23
10. Karjääriõppe, sh karjääriinfo ja nõustamise korraldamine (PRÕK §24 lõige 6, p.7)	25
11. Õpilaste ja lastevanemate teavitamise ja nõustamise korraldus (PRÕK §24 lõige 6, p.8)	26
12. Õpetajate koostöö ja töö planeerimise põhimõtted (PRÕK §24 lõige 6, p.9)	27
13. Kooli õppekava uuendamise ja täiendamise kord (PRÕK §24 lõige 6, p.10)	27

I ÜLDSÄTTED

- (1) Kooli õppekava on koolis õppe- ja kasvatustegevuse alusdokument, mis on koostatud riikliku õppekava alusel tulenevalt põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse §17 lõikest 1 ja põhikooli riikliku õppekava §24 lõikest 1 ning milles kirjeldatakse õppe rõhuasetused ja tegevused õppekava täitmiseks.
- (2) Kooli õppekava koostamisel on lähtutud põhikooli- ja gümnaasiumiseadusest, riiklikust õppekavast, vabariigi Valitsuse 20. oktoobri 2011.a. määruse 136 „Laste liikluskasvatuse kord“ §6 lõikest 3, kooli arengukavast, paikkonna eripärast, pidades silmas kooli töötajate, vanemate ja õpilaste soove ning kasutatavaid vaimseid ja materiaalseid ressursse.
- (3) Kooli lõpetamisel saavutatavad õpitulemused on kooskõlas Eesti kvalifikatsiooniraamistikuga 2. tasemel kirjeldatud üldnõuetega.

- (4) Kool kaasab õppekava koostamisse koolis õppe- ja kasvatusalal töötavad isikud, vajadusel teisi kooli töötajad, õpilasi, lapsevanemaid ja teiste huvirühmade esindajaid. Kooli õppekava koostamise ja arendamise demokraatliku korralduse eest vastutab direktor.
- (5) Kooli õppekava koosneb järgmistest osadest:
 - 1) õppekava üldosa
 - 2) ainevaldkondade õppeainete ainekavad, milles on esitatud õppeainete õpitulemused ja õppesisu kirjeldused klassiti.
 - 3) valikõppeainete ainekavad
- (6) Ainevaldkonnad ja õppeainete ainekavad on:
 - 1) keel ja kirjandus: eesti keel, kirjandus (lisa 1);
 - 2) võõrkeeled: A-võõrkeel, B-võõrkeel (lisa 2);
 - 3) matemaatika: matemaatika (lisa 3);
 - 4) loodusained: loodusõpetus, bioloogia, geograafia, füüsika, keemia (lisa 4);
 - 5) sotsiaalsed: inimeseõpetus, ajalugu, ühiskonnaõpetus (lisa 5);
 - 6) kunstained: muusika, kunst (lisa 6);
 - 7) tehnoloogia: tööõpetus, käsitöö ja kodundus, tehnoloogiaõpetus (lisa 7);
 - 8) kehaline kasvatus: kehaline kasvatus (lisa 8).
- (7) Valikõppeained ja valikainete ainekavad on:
 - 1) informaatika (lisa 9);
 - 2) karjääriõpetus (lisa 11);
- (8) Õppeainete ainekavades esitatakse õppeainete õpitulemused ja õppesisu klassiti.
- (9) Kooli õppekava on väljundipõhine õppekava, milles kõrgeim õpiväljund on omandatud üldpädevused (suutlikkus asjatundlikult, loovalt, ettevõtlikult ja paindlikult toimida teatud tegevusalal või –valdkonnas, perekonnas, tööl, avalikus elus, kultuurikandjana.
- (10) Üldpädevused on kirjeldatud põhikooli riikliku õppekava § 4 lõikes 4. Üldpädevused on aineülesed ja nende kujunemise tagamine õpilastel on kõigi koolis tegutsevate isikute ühine eesmärk.
- (11) Väljundipõhises õppes on rõhuasetus õpilaste poolt õppimise kaudu õppeprotsessi lõpuks omandatavate õpitulemuste/pädevuste omandamisel ja nende hindamisel.
- (12) Väljundipõhise õppe õpikäsitus väljendub selles, et õpetamine on õpilase vaimse, sotsiaalse ja füüsilise õpikeskkonna organiseerimine viisil, et õpilane saavutab õppekavas kavandatud õpitulemused/pädevused.

II KURESSAARE VANALINNA KOOLI ÕPPEKAVA ÜLDOSA

1. Kooli väärtused ja eripära.

- Kuressaare Vanalinna Kooli õppekavas oluliseks peetud väärtused tulenevad «Eesti Vabariigi põhiseaduses», ÜRO inimõiguste ülddeklaratsioonis, lapse õiguste konventsioonis ning Euroopa Liidu alusdokumentides nimetatud eetilistest põhimõtetest.
- Kõik kooli töötajad lähtuvad oma tegevuses põhikooli riikliku õppekava §2 lõikes 3 sätestatud üldnimlikest (ausus, hoolivus, aukartus elu vastu, õiglus, inimväärikus, lugupidamine enda ja teiste vastu) ja ühiskondlikest alusväärtustest (vabadus, demokraatia, austus emakeele ja kultuuri vastu, patriotism, kultuuriline mitmekesisus, sallivus, keskkonna jätkusuutlikkus, õiguspõhisus, solidaarsus, vastutustundlikkus ja sooline võrdõiguslikkus).

1.1. Kuressaare Vanalinna Kooli põhiväärtused.

Põhiväärtused	
Lugupidamine ja hoolivus enda ja teiste vastu.	Üldkehtivate normide ja kooli kodukorra reeglite järgimine. Õpilaste, lastevanemate ja koolitöötajate vastastikune austamine ja lugupidav suhtlemine. Ausa inimese ja töö väärtustamine. Tolerantne ja hooliv suhtumine kõigisse inimestesse, hoolimata nende eripärast. Abivajajate märkamine ja aitamine.
Tervislik ellusuhtumine	Tervislike eluviiside ja ellusuhtumise järgimine spordi, tervisliku toidu ja vaimse tervise kaudu. Tervisealaste ürituste propageerimine ja nendest osavõtmine Vaimse tervise väärtustamine läbi salliva suhtlemise.
Vastutustundlikkus.	Vastutus oma tegude ja tagajärgede eest. Vastutus oma sõnade ja lubaduste eest
Austus emakeele ja kultuuri vastu	Emakeele väärtustamine. Kultuuri, tavade ja kommete tundmine ja austamine.
Keskkonna jätkusuutlikkus ja loodushoid	Säästlik tarbimine. Looduse väärtustamine.

1.2. Kooli eripära.

Kooli eripära väljendub avatud õpikeskkonnaga kooliks olemisest, kus edendatakse innovatsiooni ja innovaatilisi õpimeetodeid, mis on suunatud õpilaste motivatsiooni ja tulemuslikkuse suurendamisele.

Kooli eripära	Kooli eripära toovad esile ...	Ainevaldkonnad
Tervist edendav aktiivse eluhoiakuga spordist lugupidav kool	Spordiringid. Spordiüritused, võistlused koolis, maakonnas, vabariigis. Kooliaasta vältel toimuvad erinevad tervislike eluviise soodustavad üritused (tervisenädal, loengud, matkad, õuetunnid, liikumisvahetunnid jm).	Loodusained Inimeseõpetus Kehaline kasvatus Kodundus
Keskkonda ja loodust väärtustav kool	Mälumäng, looduse nädal (looduskaitsekuu), õuesõppetunnid, sügislillede näitus, konkursid, õppereisid, ekskursioonid, Nunu näitus, näitus „Muna“, taimeseadekonkurss, väljasõidud,	Kõik ainevaldkonnad

	loodusstendid, õpikoda, KIK-i projektid.	
Väljakujunenud traditsioonide ja mitmekülsete huvidega kool.	Kevadkontsert, võõrkeelte nädal, vene keele isetegevusfestival, rahvastepalliturniir, võimlemiskavade võistlus, KVK sisekergejõustiku MV, Teatripäev, õppereisid, õpilastööde näitused, moekonkurss, lauluvõistlus, etlejate konkurss, ainenädalad, kevadkontsert ja –näitus jm	Kõik ainevaldkonnad.
Haritust ja kultuuritraditsioone väärtustav kool	Lauluvõistlus, teatripäev, rahvatants, võimlemine, moekonkurss, kevadkontsert. Elukestva õppe järgimine (koolitused õpetajatele, lastevanematele). Karjääripilootkool.	Kunstiained, kehaline kasvatus, eesti keel, kirjandus, tehnoloogia.
Hea mikroklimega lapsesõbralik kool	Rahuloluküsitlused, sõbrapäev, perepäev, luutsinalaat, õpetajate päev. HEV- lastele suunatud tugisüsteemid. TORE ring. Õpilased saavad palju tähelepanu. Osalemine projektides: „Kiusamisest vaba lasteaed ja kool“, „Laps turvalises haridussüsteemis“.	Kõik õppeained

2. Kooli õppe- ja kasvatusesmärgid.

2.1. Lõpetades kooli on õpilane omandanud üld-, kooliastme ja ainevaldkonnapädevused.

Õppe- ja kasvatuses aineüleseks eesmärgiks on põhikooli riikliku õppekava §4 lõikes 4 esitatud üldpädevuste (kultuuri- ja väärtuspädevus, sotsiaalne ja kodanikupädevus, enesemääratluspädevus, õpipädevus, suhtluspädevus; matemaatika-, loodusteaduste ja tehnoloogiaalane pädevus, ettevõtlikkuspädevus, digipädevus), §7, §9 ja §11 kooliastmeti kirjeldatud pädevuste ning ainevaldkondades esitatud valdkonnapädevuste kujunemine, arvestades Euroopa parlamendi ja nõukogu 18. detsembri 2006. a soovitusel, „Võtmepädevuste kohta elukestvas õppes“, sätestatut.

2.2. Lõpetades kooli on õpilane saavutanud riiklikus õppekavas esitatud õpitulemused.

Põhikooli lõpetamisel saavutatavad õpitulemused on kooskõlas kvalifikatsiooniraamistikuga 2. tasemel kirjeldatud üldnõuetega:

- õpilasel, kes lõpetab põhikooli, on teadmised ainevaldkonnaalaste faktide kohta, põhilised kognitiivsed ja praktilised oskused vastava teabe kasutamiseks, et täita ülesandeid ja lahendada tavalisi probleeme, kasutades lihtsaid reegleid ja töövahendeid
- suutlikkus töötada ja õppida juhendamisel, kuid mõningase iseseisvusega.

2.3. Kool toetab iga õpilase individuaalset arengut

- Kool aitab kaasa õpilaste kasvamisele loovateks, mitmekülgeteks isiksusteks, kes suudavad ennast täisväärtuslikult teostada erinevates rollides: perekonnas, tööl ja avalikus elus.
- Õpilastele on tagatud eakohane tunnetuslik, kõlbeline, füüsiline ja sotsiaalne areng ning terviklik maailmapildi kujunemine.
- Koolis on loodud eakohane, turvaline, positiivselt mõjuv ja arendav õppekeskkond, mis toetab tema õpihimu ja õpioskuste, eneserefleksiooni ja kriitilise mõtlemisvõime,

teadmiste ja tahteliste omaduste arengut, loovat eneseväljendust ning sotsiaalse ja kultuurilise identiteedi kujunemist.

- Kooli õppekava läbinud õpilasel on kujunenud põhilised väärtushoiakud ning õpilane mõistab oma tegude aluseks olevaid väärtushinnanguid ja tunneb vastutust tegude tagajärgede eest. Õpilased on jõudnud selgusele oma huvides, kalduvustes ja võimetes ning omavad valmisolekut õpingute jätkamiseks järgneval haridustasemel ja elukestvaks õppeks. Põhikooli lõpetanud noorukil on arusaam oma tulevastest rollidest perekonnas, töölus, ühiskonnas ja riigis. Ta suhtub sallivalt ja avatult maailma ja inimeste mitmekesisusse.
- Õpetuses ja kasvatuses pööratakse erilist tähelepanu eesti keele õppele, kuna tulenevalt põhikooli riikliku õppekava §3 lõikest 7 seisab eesti kool eesti rahvuse, keele ja kultuuri säilimise ja arengu eest.

3. Õppekorraldus.

3.1. Tunnijaotusplaan õppeaineti ja klassiti, sealhulgas põhikooli riikliku õppekava §15 lõikes 4 nimetatud tundide (nn vaba tunnimahu) kasutamine.

Põhikooli ja gümnaasiumiseaduse § 25 lõikes 2 on sätestatud põhikooli õpilase suurim lubatud nädala õppekoormus tundides. Põhikooli riiklikus õppekava §15 lõikes 3 on sätestatud põhikooli kohustuslike õppeainete nädalatundide arv. Tunnijaotusplaanid on koostatud tulenevalt põhikooli riiklikus õppekavas esitatud kohustuslikest nädalatundide arvust ning lubatud vabast tunniressursist, mis jääb kohustusliku ja maksimaalselt lubatu vahele.

(1) Kooli õppekavas on esitatud järgmised kohustuslike õppeainete ainekavad:

- 1) keel ja kirjandus: eesti keel, kirjandus (lisa 1);
- 2) võõrkeeled: A-võõrkeel ja B-võõrkeel (lisa 2);
- 3) matemaatika: matemaatika (lisa 3);
- 4) loodusained: loodusõpetus, bioloogia, geograafia, füüsika, keemia (lisa 4);
- 5) sotsiaalsained: inimeseõpetus, ajalugu, ühiskonnaõpetus (lisa 5);
- 6) kunstiained: muusika, kunst (lisa 6);
- 7) tehnoloogia: tööõpetus, käsitöö ja kodundus, tehnoloogiaõpetus (lisa 7);
- 8) keheline kasvatus: keheline kasvatus (lisa 8).

Kuressaare Vanalinna Kooli tunnijaotusplaan

		I KOOLIASTE					II KOOLIASTE					III KOOLIASTE				
		Kohustuslikud tunnid	Lisatunnid	1. klass	2. klass	3. klass	Kohustuslikud tunnid	Lisatunnid	4. klass	5. klass	6. klass	Kohustuslikud tunnid	Lisatunnid	7. klass	8. klass	9. klass
1	Eesti keel	19	1	7	7	6	11	1	6	3	3	6		2	2	2
	Kirjandus						4			2	2	6		2	2	2
3	Inglise keel	3	1			4/4	9	2	4/4	4/4	3/3	9		3/3	3/3	3/3
1	Vene/Saksa keel						3	1			4/4	9		3/3	3/3	3/3
8	Matemaatika	10	4	4	5	5	13	2	5	5	5	13	1	5	5	4
3	Loodusõpetus	3	2	1	2	2	7		2	2	3	2		2		
1	Geograafia											5	1	2	2	2
1	Bioloogia											5	1	2	2	2
	Keemia											4			2	2
	Füüsika											4			2	2
1	Ajalugu						3	1		2	2	6		2	2	2
	Inimeseõpetus	2			1	1	2			1	1	2		1	1	
	Ühiskonnaõpetus						1				1	2				2
1	Muusika	6		2	2	2	4	1	2	2	1	3		1	1	1
	Kunst	4,5		2	1	2	3		1	1	1	3		1	1	1
	Tööõpetus	4,5		1	2	1										
1	Tehnoloogiaõpetus; käsitöö ja kodundus						5		1/1	2/2	2/2	5		2/2	2/2	1/1
	Kehaline kasvatus	8		3	3	2	8		3/3	3/3	2/2	6		2/2	2/2	2/2
	Karjääriõpe											1				1
	Informaatika						2		1	1		1			0,75	0,25
	KOKKU	60	8	20	23	25	75	8	25	28	30	88,5	3	30	32/33	32

3.2. Riiklikus õppekavas sätestatud õppeainete nimetuses või õppemahtudes tehtud erisused ja erisuste tegemise põhjendused.

Tunnijaotusplaanis ei ole muudetud riikliku õppekava kohustuslike õppeainete nimistut ega mahtu.

3.3. Valikainete ja võõrkeelte valik.

(1) Valikained on kooli valik ning nende õpetamine toimub vaba tunniressursi arvelt pidades silmas põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse §25 lõikes 2 sätestatud suurimat lubatud õppekoormust nädalas.

Koolipoolne valik on tehtud lähtuvalt antud kursuste vajalikkusest ja kooli võimalustest.

Põhikool võimaldab õpilasele õppe valikainetes alljärgnevas tunnijaotusplaanis vastavalt klassidele esitatud nädalaõppetundide mahus:

	4.	5.	II KA	8.	9.	III KA
Informaatika	1	1	2	0.75	0.25	1
Karjääriõpetus					1	1

(2) A-võõrkeelena õpitakse alates 3. klassist inglise keelt.

B-võõrkeelena õpitakse alates 6. klassist vene või saksa keelt.

3.4. Eesti keelest erinevate õppekeelte kasutamine õppeaineti.

Vastavalt kooli põhimäärusele on õppekeeleks eesti keel.

Õpetaja valikul ja algatusel võib kõiki õppeaineid lõimida erinevate keeltega. Õpetaja võib, kui see on õpitulemuste saavutamiseks vajalik, õppetunni tasandil kasutada õppekeelest erinevas keele õppematerjale (sh õpilase koduses keeles) või teatud tunni etappides keele vahetust (nt refleksioonifaasis).

3.5. Läbivate teemade rakendamine.

Läbivate teemade õpetus ja rakendamine realiseerub kogu koolipere ühise toimimise kaudu.

Õpetuses ja kasvatuses käsitletavad läbivad teemad on:

1) **elukestev õpe ja karjääri planeerimine** – taotletakse õpilase kujunemist isiksuseks, kes on valmis õppima kogu elu, täitma erinevaid rolle muutuvast õpi-, elu- ja töökeskkonnas ning kujundama oma elu teadlike otsuste kaudu, sealhulgas tegema mõistlikke kutsevalikuid;

2) **keskkond ja jätkusuutlik areng** – taotletakse õpilase kujunemist sotsiaalselt aktiivseks, vastutustundlikuks ja keskkonnateadlikuks inimeseks, kes hoiab ja kaitseb keskkonda ning väärtustades jätkusuutlikkust, on valmis leidma lahendusi keskkonna- ja inimarengu küsimustele;

3) **kodanikualgatus ja ettevõtlikkus** – taotletakse õpilase kujunemist aktiivseks ning vastutustundlikuks kogukonna- ja ühiskonnaliikmeks, kes mõistab ühiskonna toimimise põhimõtteid ja mehhanisme ning kodanikualgatuse tähtsust, tunneb end ühiskonnaliikmena ning toetub oma tegevuses riigi kultuurilistele traditsioonidele ja arengusuundadele;

4) **kultuuriline identiteet** – taotletakse õpilase kujunemist kultuuriteadlikuks inimeseks, kes mõistab kultuuri osa inimeste mõtte- ja käitumislaidi kujundajana ning kultuuride muutumist ajaloo vältel, kellel on ettekujutus kultuuride mitmekesisusest ja kultuuriga määratud elupraktikate eripärast ning kes väärtustab omakultuuri ja kultuurilist mitmekesisust ning on kultuuriliselt salliv ja koostööaldis;

- 5) **teabekeskond** – taotletakse õpilase kujunemist teabeteadlikuks inimeseks, kes tajub ja teadvustab ümbritsevat teabekeskonda, suudab seda kriitiliselt analüüsida ning toimida selles oma eesmärkide ja ühiskonnas omaks võetud kommunikatsioonieetika järgi;
- 6) **tehnoloogia ja innovatsioon** – taotletakse õpilase kujunemist uuendusaltiks ja nüüdisaegseid tehnoloogiaid eesmärgipäraselt kasutada oskavaks inimeseks, kes tuleb toime kiiresti muutuvast tehnoloogilises elu-, õpi- ja töökeskkonnas;
- 7) **tervis ja ohutus** – taotletakse õpilase kujunemist vaimselt, emotsionaalselt, sotsiaalselt ja füüsiliselt terveks ühiskonnaliikmeks, kes on võimeline järgima tervislikku eluviisi, käituma turvaliselt ning kaasa aitama tervist edendava turvalise keskkonna kujundamisele;
- 8) **väärtused ja kõlblus** – taotletakse õpilase kujunemist kõlbliselt arenenud inimeseks, kes tunneb ühiskonnas üldtunnustatud väärtusi ja kõlbluspõhimõtteid, järgib neid koolis ja väljaspool kooli, ei jää ükskõikseks, kui neid eiratakse, ning sekkub vajaduse korral oma võimaluste piires.

Läbivad teemad on üld- ja valdkonnapädevuste, õppeainete ja ainevaldkondade lõimingu vahendiks ning neid arvestatakse koolikeskkonna kujundamisel. Läbivad teemad on aineülesed ja ühiskonnas tähtsustatud ning võimaldavad luua ettekujutuse ühiskonna kui terviku arengust, toetades õpilase suutlikkust oma teadmisi erinevates olukordades rakendada.

Läbivate teemade õpe realiseerub eelkõige:

- **õppekeskkonna korralduses** – kooli vaimse, sotsiaalse ja füüsilise õpikeskkonna kujundamisel arvestatakse läbivate teemade sisu ja eesmärgi;
- **aineõppes** – läbivatest teemadest lähtudes tuuakse aineõppesse sobivad teemakäsitlused, näited ja meetodid, viiakse koos läbi aineteüleseid, klassidevahelisi ja ülekooolilisi projekte. Õppeainete roll läbiva teema õppes on lähtuvalt õppeaine taotlustest ja õppesisust erinev, olenevalt sellest, kui tihe on ainevaldkonna seos läbiva teemaga;
- **valikainete valikul** – valikained toetavad läbivate teemade taotlust;
- **läbivatest teemadest lähtuvas või õppeaineid lõimivas loovtöös** – õpilased võivad läbivast teemast lähtuda selle loovtöö valikul, mida tehakse kas iseseisvalt või rühmatööna;
- **korraldades** võimaluse korral koostöös kooli pidaja, paikkonna asutuste ja ettevõtete, teiste õppe- ja kultuuriasutuste ning kodanikuühendustega **klassivälise õppetegevust** ja **huviringide tegevust** ning osaledes maakondlikes, üle-eestilistes ja rahvusvahelistes projektides.

3.6. Lõimingu rakendamine

Õppetegevus ja selle tulemused kujundatakse tervikuks lõimingu kaudu. Lõiming toetab õpilaste üld- ja valdkonnapädevuste kujunemist. Lõimingu saavutamist kavandatakse kooli õppekava arenduse ning õpetaja õppe- ja kasvatustegevuse planeerimise käigus õpetaja töökava ja kooli üldtööplaani tasandil.

Ühel või teisel moel seostades eraldiseisvaid õpetatavaid teadmisi ja oskusi ning asetades need reaalse elu konteksti aidatakse õpilasel neid mõtestada ning seostada üheks tervikuks.

Õppe lõimimine saavutatakse erinevate ainevaldkondade õppeainete ühisosa järgimisel, õppeainete, koolisiseste projektide ja läbivate teemade ühiste temaatiliste rõhuasetuste, õppeülesannete ning -viiside abil. Lõimingu saavutamiseks korraldatakse koolis õpet ja kujundatakse õpikeskkonda ning õpetajate koostööd viisil, mis võimaldab aineülel käsitlust: täpsustades pädevusi, seades õppe-eesmärgi ning määrates erinevate õppeainete ühiseid probleeme ja mõistestikku. Õppe lõimingu taotlejad tunnivälised ja ülekooolilised projektid

kavandatakse pedagoogide poolt koostöös iga õppeaasta alguses. Need kajastuvad kooli üldtööplaanis ning üldtööplaanist tulenevalt õpetajate töökavades.

Koolis püüeldakse selles suunas, et õpilasel tekiks suutlikkus ühe õppeaine teadmisi ja oskusi teise õppeainesse üle kanda, tekiks suutlikkus koolis õpitut seostada ka argielu teadmiste ja oskustega. Lõiming annab võimaluse luua seoseid, näha analoogiaid ja paralleele, aga ka erinevusi ja vastuolusid, seostada omavahel põhimõisteid ning märgata mitmesuguseid, ka ebatavalisi seoseid.

Õpetaja töökavas väljendub lõiming õppetegevusena (projektide kavandamine ja teostamine, probleemide lahendamine, uurimine, küsimuste esitamine ja neile vastuste leidmine.

Õpetaja on lõimingu viiside valikul vaba. Õpetajal on kasutada järgmised lõiminguviisid: ainetevahelised seosed, ajaline kooskõla, ainete kombineerimine, teemakeskne lõiming, ainetevaheline valdkonnasisene või ainetevaheline valdkondade vaheline lõiming.

Erinevate ainevaldkondade lõiminguvõimalused on sätestatud Põhikooli riiklikus õppekavas.

4. Kooli õppekava välise õppimise või tegevuse arvestamine koolis õpetatava osana.

Põhikooli – ja gümnaasiumiseaduse § 17 lõike 4 ja „Põhikooli riikliku õppekava“ § 15 lõike 9 kohaselt võib õpilase või piiratud teovõimega õpilase puhul vanema ja direktori või direktori volitatud õpetaja kokkuleppel kool arvestada kooli õppekava välist õppimist või tegevust, sealhulgas õpinguid mõnes teises üldhariduskoolis koolis õpetatava osana, tingimusel et see võimaldab õpilasel saavutada kooli või individuaalse õppekavaga määratletud õpitulemusi.

Kooli õppekavaväliste õpingute või tegevuste arvestamine kooli õppekava osana annab paindlikuma võimaluse hariduse omandamiseks ja annab andekamatele õpilastele võimaluse ennast teostada. Tulemused loetakse samaväärseks õppekava läbimisel saavutatud õpitulemustega.

Arvestades kooli õppekava välist õppimist või tegevust koolis õpetatava osana, peab olema arusaadav, millise õppimise põhjal on seda tehtud ja milliste õpitulemuste saavutamisel on kooli õppekava välist õppimist või tegevust arvestatud.

- Omandatud pädevuse või õpitulemuse saavutatuse kinnituseks on koolil õigus nõuda täiendavat tõendusmaterjali õppekava välise õpingu kohta.
- Oluline on, kas õpitulemus või pädevus on omandatud.
- Õpitu peab kokku sobima nende õpitulemustega, mille saavutamist taotletakse.
- Saavutatud õpitulemust või pädevust on võimalik hinnata.

Kooli õppekavaväliste õpingute või tegevuste arvestamine koosneb järgmistest etappidest:

1. taotleja nõustamine
2. taotluse koostamine
3. taotluse esitamine direktorile
4. taotluse hindamine
5. direktori otsus

Kooli õppekavaväliste õpingute või tegevuste arvestamiseks moodustab direktor taotluse hindamise komisjoni, kes koosneb pedagoogilisest personalist ning kelle ülesanne on

selgitada, kas kooli õppekavavälised õpingud või tegevused on võimaldanud nõutud õpitulemuste omandamist.

5. Üldpädevuste kujundamiseks ja õppekeskkonna mitmekesistamiseks kavandatud tegevused, sh õppekava rakendamist toetavad tegevused, õppekäigud ja muu taoline

Üldpädevuste kujundamiseks ja õppekeskkonna mitmekesistamiseks on koolis kavandatud järgmised tegevused, mis kirjeldatakse konkreetsemalt kooli üldtööplaanis kooskõlas haridus- ja teadusministri 25. augusti 2010.a määruse 52 „Kooli õppe- ja kasvatusalastes kohustuslikes dokumentides esitatavad andmed ning dokumentide täitmise ja pidamise kord“ §-ga 4.

Õpilastes kujundatavad üldpädevused on järgmised: kultuuri- ja väärtuspädevus, sotsiaalne ja kodanikupädevus, enesemääratluspädevus, õpipädevus, suhtluspädevus, matemaatika-, loodusteaduste ja tehnoloogiaalane pädevus, ettevõtlikkuspädevus ja digipädevus.

Tegevuste kavandamist üldtööplaanis koordineerib huvijuht. Kõik kavandatavad tegevused toetavad üldpädevuste kujunemist.

Õppekava rakendamist toetavad tegevused

- 1) Koolikesksed õppepäevad.
- 2) Sisekoolitus välislektoriga.
- 3) Koolitus- ja õppereis tutvumaks teiste koolide kogemustega.

Ülekooolilised üritused.

- 1) Õppekäigud õpilastele, mis toetavad ainevaldkonnaüleste pädevuste kujunemist.
- 2) Traditsioonilised ülekooolilised üritused, mis toimuvad igal õppeaastal
- 3) Kooli ja kalendritähtpäevadega seotud üritused (aktused, õpetajate päev jms)
- 4) Loovtööde konverents.
- 5) Praktiliste tööde ülevaatenäitus (moeshõu, teatrifestival, etlemiskonkurss, kevadkontsert jms)

ÜLD- JA VALDKONNAPÄDEVUSTE KUJUNDAMINE LÄBI TRADITSIOONILISTE ÜRITUSTE:

	ÜRITUSED	Kultuuri- ja väärtuspädevus	Sotsiaalne ja kodanikupädevus	Enesemääratluspädevus	Õpipädevus	Suhtluspädevus	Matemaatika-, loodusteaduste ja tehnoloogiaalane pädevus	Ettevõtlikuspädevus	Digipädevus
1.	1. septembri aktused	X	X			X			
2.	Sügislillede näitus ja lillede tundmise konkurss	X			X			X	
3.	Taimeseade koolitus-konkurss	X		X	X			X	
4.	Sügisene spordipäev	X	X	X			X		
5.	Kooli sünnipäev	X	X			X		X	
6.	Näitus-konkurss NUNNU (algklassid)	X	X		X			X	
7.	Õpetajate päev	X	X		X	X	X	X	
8.	Kooli mälumäng 5.-9.kl (4 vooru)		X		X	X	X	X	
9.	Veerandilõpu kogunemised	X		X					

10.	Martide rahvastepalli turniir (2.-9. kl P)		X	X				X	
11.	Matemaatika nädal		X	X	X		X		X
12.	Kadride rahvastepalli turniir (2.-9. kl T)		X	X				X	
13.	Kadri-Mardi karneval algklassidele	X	X		X			X	
14.	Advendihommikud algklassidele	X			X				
15.	Luutsina laat	X	X	X		X	X	X	
16.	Klasside jõulupeod ja väljasõidud	X	X			X			
17.	Etlejate konkurss (1.-3. klassidele)	X		X	X	X		X	
18.	Etlejate konkurss (4.-9. klassidele)	X		X	X	X		X	
19.	Vanalinna kooli playback	X	X	X			X	X	X
20.	Klassid tähistavad vastlapäeva	X						X	
21.	Sõbrapäev	X	X			X		X	
22.	KVK karikas sisekergejõustikus		X	X			X	X	
23.	Võõrkeelte nädal	X	X	X	X	X		X	
24.	MK vene keelse isetegevuse festival Vanalinna koolis	X	X	X	X	X		X	
25.	EV iseseisvuspäeva pidulikud aktused	X	X		X				
26.	Perepäev uutele 1.klassi tulijatele ja nende vanematele	X	X						
27.	Vanalinna kooli teatripäev	X	X	X	X	X		X	X
28.	Vanalinna kooli laululind	X		X	X			X	
29.	Vanalinna kooli moekonkurss	X	X	X	X		X	X	X
30.	Emakeele päev	X			X	X			
31.	Ülelinnaline KVK karikaturniir rahvastepallis 3.-5. kl.		X	X				X	
32.	Õpilasvahetus	X	X	X	X	X		X	X
33.	Tervisekuu (aprill)	X	X	X	X	X	X	X	X
34.	Näitus-konkurss MUNA (algklassidele)	X	X		X			X	
35.	Minivolle (5.-9.kl P)		X	X				X	
36.	Klassidevahelised rühmvõimlemise võistlused	X	X	X	X			X	X
37.	MK õpilaste omaloominguliste võimlemis- ja tantsukavade konkurss	X	X	X	X			X	X
38.	MK võimlemisfestival Vanalinna koolis	X	X	X	X			X	X
39.	Looduskuu (mai)	X	X	X	X	X	X	X	X
40.	Suur kevadkontsert Kuressaare Kultuurikeskuses	X	X	X	X	X		X	
41.	Kevadnäitus lastevanematele	X			X		X	X	
42.	Klassidevaheline jalgpall (5.-9.kl)		X	X	X			X	
43.	Viimase koolikella nädal ja aktus 9. klassidele	X	X	X		X		X	X
44.	Kevadine spordipäev algklassidele		X	X	X		X		
45.	Klasside ekskursioonid ja reisid	X	X	X	X	X			X
46.	Direktori vastuvõtt tublimatele õpilastele	X	X	X					
47.	9. klasside lõpuaktus	X	X					X	X

6. Liikluskasvatuse teemad kooliastmeti.

Vastavalt Liiklusseaduse §4 lõikele 1 on liikluskasvatuse eesmärk kujundada üksteisega arvestavaid liiklejaid, kellel on:

1) ohutu liiklemise harjumused ja kes tajuvad liikluskeskkonda ning hoiduvad käitumast teisi liiklejaid ohustavalt ja liiklust takistavalt;

2) teadmised ja oskused, mis toetavad nende endi ja teiste liiklejate toimetulekut ja ohutust mitmesugustes liiklusolukordades nii jalakäija, sõitja kui ka juhina.

Liikluskasvatus on Kuressaare Vanalinna Kooli õppe- ning kasvatustegevuse kohustuslik osa, mille käigus lapsed omandavad üldised teadmised ja oskused ohutuks liiklemiseks.

Liikluskasvatuse teemad tulenevad riiklike õppekavades sätestatud läbivast teemast „Tervis ja ohutus“.

Kool viib vastavalt Liiklusseaduse §4 lõikele 2 läbi laste liikluskasvatust ja valmistab õpilasi ette ohutuks liiklemiseks.

Kooli poolt läbiviidav liikluskasvatus toimub vastavalt ja kooskõlas Vabariigi Valitsuse 20. oktoobri 2011.a määrusega nr 136 „Laste liikluskasvatuse kord“.

Liikluskasvatuse eesmärk on kujundada üksteisega arvestavaid liiklejaid, kellel on:

- 1) ohutu liiklemise harjumused;
- 2) oskus tajuda liikluskeskkonda ning hoiduda käitumast teisi liiklejaid ohustavalt ja liiklust takistavalt;
- 3) teadmised ja oskused, mis toetavad nende endi ja teiste liiklejate toimetulekut ning ohutust mitmesugustes liiklusolukordades nii jalakäija, sõitja kui ka juhina.

Juhindudes maanteeameti veebilehel antud soovitustest, kujundatakse koolis liikluskasvatuse teemade kaudu alljärgnevat üldiseid teadmisi ja oskusi ohutuks liiklemiseks.

I kooliaste

Eesmärk:

- 1) ohutuse väärtustamine ning tähelepanu pööramine ohutusele igapäevases õppe- ja kasvatustegevuses.
- 2) oskus mõista ja väärtustada iseenda ohutust ning ohutut käitumist; ohuolukordade tekkepõhjuste selgitamine, ohu ennetamine, ohutust tagavate turvavahendite kasutamine, abi kutsumine.

Pädevused:

- Väärtustab ohutust ja iseenda turvalisust.
- Teab hädaabi numbrit (112), oskab ohust teatada.
- Oskab kirjeldada ohtusid oma kooliteel, põhjendada ning selgitada ohtude vältimist kooliteel.
- Oskab kasutada ohutust tagavaid kaitsevahendeid, sh helkur, turvavöö, jalgratturikiiver, põlve ning küünarnuki kaitsed, vajadusel ujumisrõngast, päästevesti.
- Oskab käituda ühissõidukeis, siseneda, väljuda ning ohutult sõiduteed ületada.
- Oskab valida jalgrattaga, rulaga, rulluisukudega sõitmiseks ohutut kohta.
- Oskab ohutult liikuda/liigelda märjal, libedal, lumisel teel.
- Oskab valida tee, sh raudtee ületamiseks kõige ohutumat kohta; peatuda, kuulata, vaadata ning ohutuses veendununa sõidutee ületada.
- Oskab määrata sõidukite liikumise suunda ning hinnata liikumise kiirust.
- Oskab eristada valet/ohtlikku liikluskäitumist õigest/ohutust käitumisest.

II kooliaste

Eesmärk:

- 1) Õpetada mõistma ja väärtustama ohutust, iseenda turvalisust ning ohutut käitumist; oskus osaleda diskussioonides ohtu ennetavates tegevuste analüüsimisel ja õigete hoiakute kujunemisel.
- 2) Ohutuslaste teadmiste, oskuste, vilumuste loimimine. (Laste õpetamine reaalses liikluskeskkonnas, praktilised õppused jne)

Pädevused:

- Väärtustab ohutust ja iseenda turvalisust.
- Oskab kasutada ohutust tagavaid kaitsevahendeid, sh helkur, turvavöö, jalgratturi-, mopeedijahi kiiver, põlve ning küünarnuki kaitsed.
- Oskab käituda ühissõidukeis, siseneda, väljuda ning sõiduteed ületada.
- Oskab hinnata sõidukite liikumissuunda, -kiirust ja kaugust.
- Oskab valida tee sh raudtee ületamiseks kõige ohutumat kohta.
- Oskab hinnata sõiduki liikumiskiirust ja määrata vahemaid.
- Tunneb/teab/mõistab liikluseeskirja nõudeid jalakäijale, juhile (jalgratturile).
- Oskab leida informatsiooni ja lisamaterjali ohutusosalaste teemakäsitluste kohta.
- Oskab kaardistada ohtlikud kohad kooliteel, kirjeldab ohtu ja kuidas ohtu vältida.

III kooliaste

Eesmärk:

1) Õpetada mõistma ja väärtustama ohutust, iseenda turvalisust ning ohutut käitumist; oskus osaleda diskussioonides ohtu ennetavates tegevuste analüüsimisel ja õigete hoiakute kujunemisel.

2) Ohutust tagavatest seadustest tulenevate käitumisharjumuste kujundamine, (teadmiste rakendamine oskuste, vilumusteni) praktilised ohutusosalased õppused.

Pädevused:

- Väärtustab ohutust, arvestab kaasliiklejatega ning on seaduskuulekas.
- Oskab ohust teatada ja hinnata ohuolukorda.
- Oskab vaatluse teel hinnata helkuri peegelduvuse omadusi.
- Oskab kasutada ohutust tagavaid kaitsevahendeid, sh helkur, turvavöö, jalgratturi- ja mootorratturi kiiver, põlve ning küünarnuki kaitsed.
- Teab ja tunneb nõudeid jalgratturile ja mopeedijuhile ning oskab vastavalt nõuetele käituda.
- Oskab kaardil tähistada ohtlikud kohad kooliteel ja valida ohutuma teekonna sihtpunkti jõudmiseks.
- Kirjeldab ohtu teekonna valiku põhimõtteid.
- Mõistab liikluseeskirja nõudeid jalakäijale, juhile (jalgratturile, mopeedijuhile).
- On teadlik ohutusosalastest kampaaniatest ning annab hinnangu ajas muutuvate hoiakute kujunemise kohta.
- Oskab leida informatsiooni ja võrrelda Eesti (liiklus) ohutusosalast olukorda teiste riikidega.

Liikluskasvatuse teemad.

Vabariigi Valitsuse 20. oktoobri 2011.a määruse 136 „laste liikluskasvatuse kord“ § 5 lõigetes 3-5 on sätestatud liikluskasvatuse sisu kooliastmeti:

1) Liikluskasvatuse sisuks I kooliastmes on:

- jalakäija ja jalgratturi ohutu liiklemise õpetamine,
- käitumise ja liikluses toimetuleku õpetamine, lähtudes eelkõige lapse koduümbruse liikluskeskkonnast.

2) Liikluskasvatuse sisuks II, III kooliastmes on:

- erinevate liiklusolukordade selgitamine lapse enda ja teiste liiklejate seisukohalt

- linna ja maapiirkonna teedel ohutu liiklemise õpetamine.

Vabariigi Valitsuse 20. oktoobri 2011.a määruse 136 „Laste liikluskasvatuse kord“ § 6 lõike 5 kohaselt liikluskasvatuse teemad, mida käsitletakse integreerituna ainetundides kavandatakse õpetajate poolt õpetegevust kavandades.

Klassi- ja koolivälised liiklusalased üritused kavandatakse kooli üldtööplaanis, nende läbiviimise eest vastutab kooli juhtkond.

Kooli õppekava ning kooli üldtööplaani liikluskasvatuse osa koostamisel arvestatakse lapse iga ja tema rolle liikluses.

7. III kooliastme loovtöö temaatika valiku, juhendamise, töö koostamise ja hindamise kord.

III kooliastmes korraldab põhikool õpilastele läbivatest teemadest lähtuva või õppeaineid lõimiva loovtöö, milleks on uurimus, projekt, kunstitöö või muu taoline. Loovtöö temaatika pakub välja kool, täpsema teemavaliku teevad õpilased. Loovtööd võib teha nii individuaalselt kui ka kollektiivselt. Alates 1. septembrist 2013. a on loovtöö sooritamise põhikooli lõpetamise tingimuseks.

Loovtöö eesmärgiks on pakkuda õpilasele võimetekohast ning huvidest lähtuvat eneseteostuse võimalust ning toetada:

- õpilase tervikliku maailmapildi ja loomingulise algatusvõime ja loova eneseväljendusoskuse kujunemist ning aidata kaasa uute ideede tekkimisele ja teostamisele õppeainete lõimumise ja loovtöö protsessi kaudu;
- õpimotivatsiooni, eneserefleksiooni ja kriitilise mõtlemise kujunemist;
- õpilase kujunemist loovaks ning mitmekülgseks isiksuseks;
- üldpädevuste (iseseisev ja rühmas töötamine, probleemide lahendamine, kriitiline mõtlemine, argumenteerimis-, eneseväljendus- ja esinemisoskus, töö allikate ja andmetega; tegevuse kavandamine ning kavandatu järgimine, tegevuse ja töö analüüsimise oskus, loovtöö vormistamine, IKT vahendite kasutamine jne) kujunemist;
- õpilast tema võimete paremal tundmaõppimisel, mis aitaks teha valikuid järgnevateks õpinguteks.

1. Loovtöö korraldamine

- Loovtööde koordineerijaks on õppealajuhataja ja klassijuhatajad, kelle ülesandeks on õpilaste loovtöö koostamisprotsessi jälgimine.
- Loovtööde juhendajaks on õpetajad või vastava kvalifikatsiooniga inimesed väljastpoolt kooli koostöös klassijuhatajaga.
- Referatiivne või uurimusliku laadiga loovtöö koosneb ainult kirjalikust osast; praktilise sisuga loovtöö lõpptulemus koosneb kahest osast: töö praktiline väljund ja selle juurde kuuluv kirjalik osa.
- Direktor kinnitab hindamiskomisjoni, kuhu kuuluvad õppealajuhataja, klassijuhataja ja õpilase juhendaja.

1.2. Loovtöö läbiviimise ajakava

September	8. klassid teevad lõpliku valiku teema ja juhendaja osas
Oktoober	Õpilane koostab koos juhendajaga tegevusplaani (Lisa 1), milles fikseeritakse: <ul style="list-style-type: none"> ▪ töö pealkiri ja töö teostaja/teostajad; ▪ planeeritavad töö etapid, ettevalmistused ja tähtajad. Tegevusplaani jääd juhendaja kätte, koopia sellest jääb õpilasele.

November - märts	Töö teostamine.
Aprill	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 1. nädalal loovtöö kirjaliku osa esitamine juhendajale. ▪ Loovtööde viimistlemine, vormistamine, kaitsmine loovtööde konverentsil.
Mai	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Esimese nädala jooksul pakuvad õpetajad välja vähemalt kolm teemat, mis tulenevad õppeaineid või õppekava läbivatest teemadest. ▪ Klassijuhatajad tutvustavad 7. klassidele loovtööde teemasid ja juhendajaid, mille põhjal teevad õpilased esialgse valiku loovtööde osas.

2. Õpilaste juhendamine

1. Juhendaja

- aitab õpilast teema valikul ja kirjaliku tegevusplaani koostamisel;
- soovitab vajadusel kirjandust ja annab suuniseid info leidmisel;
- jälgib töö vastavust sisulistele ja vormistamise nõuetele ning jälgib ajakava täitmist;
- täpsustab rühmatöös liikmete tööpanuse;
- nõustab õpilast esitluse edukaks läbiviimiseks;
- nõustab õpilast loovtöö esitlemise vormi valikul.

2. Loovtöö koostamise orienteeruv ajaline maht õpilase jaoks on 15 tundi, mis sisaldab nii juhendamisele kulunud tunde kui ka iseseisvat tööd.

3. Loovtöö prindib välja arvutiõpetaja pärast seda, kui töö autor on koos eesti keele õpetajaga töö üle vaadanud ja vajadusel keeleliselt korrigeerinud.

4. Väljaprintitud töö viib õpilane juhendajale.

5. Juhendaja annab hinnangu tööprotsessile ja paneb omapoolse töö hinde.

6. Loovtöö kirjalik osa koos aruandega edastatakse klassijuhatajale.

3. Loovtöö kirjaliku osa vormistamine

Loovtöö kirjalik osa vormistatakse vastavalt Kuressaare Vanalinna Kooli loovtööde kirjaliku osa vormistamise juhendile.

Loovtöö kirjalik osa koosneb järgmistest osadest:

- tiitelleht
- sisukord
- sissejuhatus

Sissejuhatuses põhjendab õpilane oma teemavalikut; annab ülevaate loovtöö tegemise protsessist (praktiliste tööde puhul läheb loovtöö tegemise protsessi kirjeldus töö põhiosasse); rühmatöö korral antakse ülevaate rühma liikmete osast töö valmimisel.
- töö põhiosa
- kokkuvõte

Kokkuvõttes annab õpilane oma tööle hinnangu; kirjutab, mida töö tegemine talle andis, mida ta õppis ja teada sai; mis läks teisiti, kui kavandatud oli (vastavalt töö iseloomule võib see ka sissejuhatuses olla).
- kasutatud allikad
- lisad

Fotod, salvestised vmt, vastavalt antud loovtöö iseärasustele

Loovtöö säilitatakse kooli raamatukogus ning on kättesaadav kõigile huvilistele.

4. Loovtöö esitlemine

Loovtöö esitlemisele pääseb õpilane, kui ta on kokkulepitud ajaks esitanud juhendajale ja hindamiskomisjonile oma loovtöö kirjaliku osa.

Loovtöö esitlemise korralduse põhimõtted

- Loovtöö esitus toimub kooli poolt määratud kuupäeval loovtööde konverentsil.

- Loovtööd esitleb õpilane suulise ettekandena ning aega selleks on umbes 5 minutit.
- Mitme autori puhul osalevad loovtöö esitlusel kõik rühma liikmed.
- Loovtöö praktiline osa võib olla esitletud ka vastaval teema- või ainealasel üritusel.

Loovtöö esitlemisel õpilane:

- selgitab töö eesmärgi ja põhjendab teema valikut;
- tutvustab läbiviidud tegevusi;
- esitab töö lühikokkuvõtte.

5. Loovtöö hindamine

Loovtöö hinde kinnitab hindamiskomisjon. Rühmatöö puhul saab hinde iga liige eraldi. Hinne kujuneb loovtöö juhendaja ettepanekust lähtuvalt töö sisu ja töö tegemise protsessi alusel.

Lisaks loovtöö hindele saab õpilane hinde veel kolme õppeainesse:

- informaatikasse (IT-vahendite praktilise kasutamise eest);
- kirjandusse (loovtöö suulise esitluse eest loovtööde konverentsil);
- eesti keelde (töö kirjaliku osa ja slaidide õigekeelsuse eest).

Kui loovtöö jääb õigel ajal sooritamata, siis esitab õpilane töö tegemise aja pikendamiseks kirjaliku avalduse ja sooritab töö õppealajuhatajaga kokku lepitud tähtajaks, mis fikseeritakse ka õpilase kirjutatud avaldusel.

Loovtöö hinne kantakse 8. klassi tunnistusele.

Loovtöö teema kantakse 9. klassi lõputunnustusele.

8. Õpilaste arengu ja õppimise toetamise ja hindamise korraldus.

8.1. Hindamise eesmärgid.

Hindamine on süstemaatiline teabe kogumine õpilase arengu kohta, selle teabe analüüsimine ja tagasiside andmine. Hindamine on aluseks õppe edasisele kavandamisele. Hindamisel kasutatakse mitmesuguseid meetodeid, hindamisvahendeid ja -viise. Hindamine on õpetamise ja õppimise lahutamatu osa.

1. Õpitulemuste hindamise eesmärgid:

- toetada õpilase arengut;
- anda tagasisidet õpilase õppe edukuse kohta;
- innustada ja suunata õpilast sihikindlalt õppima;
- suunata õpilase enesehinnangu kujunemist, suunata ja toetada õpilast edasise haridustee valikul;
- suunata õpetaja tegevust õpilase õppimise ja individuaalse arengu toetamisel;
- anda alus õpilase järgmise klassi üleviimiseks ning kooli lõpetamise otsuse tegemiseks.

2. Käitumise ja hoolsuse hindamise eesmärgid:

- motiveerida ja suunata õpilast järgima üldtunnustatud käitumis- ja kõlblusnorme;
- suunata õpilast täitma kooli kodukorra nõudeid;
- motiveerida last täitma õppeülesandeid.

8.2. Teadmiste ja oskuste hindamise korraldus.

1. Õpilase ainealaseid teadmisi ja oskusi võrreldakse õpilase õppe aluseks olevas ainekavas toodud oodatavate õpitulemustega ja tema õppele püstitatud eesmärkidega. Ainealaseid teadmisi ja oskusi võib hinnata nii õppe käigus kui ka õppeteema lõppedes.

2. Õpilase teadmisi ja oskusi hindab vastava õppeaine õpetaja õpilase suuliste vastuste (esituste), kirjalike ja praktiliste tööde ning praktiliste tegevuste alusel, arvestades õpilase teadmiste ja oskuste vastavust õppekavas esitatud nõuetele.
3. Õppeveerandi või kursuse algul teeb vastava õppeaine õpetaja õpilastele teatavaks õppeaine nõutavad teadmised ja oskused, nende hindamise aja ja vormi.
4. Õppeveerandi õpitulemuste omandamist kontrollivate kirjalike tööde (kontrolltööde) aeg kavandatakse kooskõlastatult teiste õppeainete õpetajatega ja fikseeritakse e-koolis.
5. Kooli hindelised tasemetööd toimuvad 1. klassis funktsionaalses lugemisoskuses, 2., 4., 5. klassis eesti keeles ja matemaatikas.
Üleriigilised tasemetööd toimuvad 3. ja 6. klassis haridus- ja teadusministri poolt kinnitatud õppeainetes õpilaste teadmiste ja oskuste kohta abistava tagasiside saamiseks.
6. Üleminekuarvestus toimub 7. klassis bioloogias ja 8. klassis eesti keeles ja matemaatikas. Tulemust arvestatakse aastahinde väljapanemisel.
7. Kui hindamisel tuvastatakse kõrvalise abi kasutamine või mahakirjutamine õpilase poolt, võib vastavat suulist vastust (esitust), kirjalikku või praktilist tööd, praktilist tegevust või selle tulemust hinnata hindega «nõrk».

8.3. Teadmiste ja oskuste hindamine kui kokkuvõtivate hinnete alus.

1. Ainealaste teadmiste ja oskuste hindamise tulemusi hinnatakse numbriliste tulemustega viie palli süsteemis.
2. **Koolisiselt on kasutusel “+” ja “-“ märgid.** Märke kasutatakse töö välimuse, põhjalikkusele, täpsusele jm hinnangu andmiseks. Kasutatav hindedüsteem ja hinnete viiepallisüsteemi teisendamise põhimõtted sätestatakse kooli õppekavas.
3. Õpilase koolist lahkumisel teisendatakse selle õppeaasta kokkuvõtavad hinded ning käimasoleva õppeveerandi või kursuse jooksul saadud hinded viiepallisüsteemi.
4. Õppeveerandi ja aastahinded pannakse välja viiepallisüsteemis.
5. Hindamisel viiepallisüsteemis:
 - 1) hindega „5” ehk „väga hea” hinnatakse vaadeldava perioodi või vaadeldava temaatika õpitulemuste saavutatust, kui saavutatud õpitulemused vastavad õpilase õppe aluseks olevatele taotletavatele õpitulemustele täiel määral ja ületavad neid;
 - 2) hindega „4” ehk „hea” hinnatakse vaadeldava perioodi või vaadeldava temaatika õpitulemuste saavutatust, kui saavutatud õpitulemused vastavad üldiselt õpilase õppe aluseks olevatele taotletavatele õpitulemustele;
 - 3) hindega „3” ehk „rahuldav” hinnatakse vaadeldava perioodi või vaadeldava temaatika õpitulemuste saavutatust, kui saavutatud õpitulemused võimaldavad õpilasel edasi õppida või kooli lõpetada ilma, et tal tekiks olulisi raskusi hakkamasaamisel edasisel õppimisel või edasises elus;
 - 4) hindega „2” ehk „puudulik” hinnatakse vaadeldava perioodi või vaadeldava temaatika õpitulemuste saavutatust, kui õpilase areng nende õpitulemuste osas on toimunud, aga ei võimalda oluliste raskusteta hakkamasaamist edasisel õppimisel või edasises elus;
 - 5) hindega „1” ehk „nõrk” hinnatakse vaadeldava perioodi või vaadeldava temaatika õpitulemuste saavutatust, kui saavutatud õpitulemused ei võimalda oluliste raskusteta hakkamasaamist edasisel õppimisel või edasises elus ning kui õpilase areng nende õpitulemuste osas puudub.
6. Viie palli süsteemis hinnatavate kirjalike tööde koostamisel ja hindamisel lähtutakse põhimõttest, et kui kasutatakse punktiarvestust ja õpetaja ei ole andnud teada teisiti, koostatakse tööd nii, et õpilane hinnatakse
 - hindega „5” kui ta on saavutanud 90–100% maksimaalsest võimalikust punktide arvust
 - hindega „4” 75–89%, maksimaalsest võimalikust punktide arvust

- hindega „3” 50–74%, maksimaalsest võimalikust punktide arvust
 - hindega „2” 20–49% maksimaalsest võimalikust punktide arvust
 - hindega „1” 0–19%. maksimaalsest võimalikust punktide arvust
7. Esitamata või vastamata töö märgitakse vajadusel numbriga „0”.
8. Õpetajal on õigus tööspetsiifikast lähtuvalt kasutada ka sõnalist hinnangut „arvestatud“ (A) või „mittearvestatud“ (MA).
9. Õpilasi, kes osalevad tugiõppetundides ja/või õpiabitundides ja/või õpivad IÕK järgi, võib hinnata üksikutes või kõikides ainetes hindega „rahuldav“, kui õigesti on sooritatud 35 % hinnatavast tööst.

8.4. Hindamise liigid:

8.4.1. Kujundav hindamine

1. Kujundava hindamisena mõistetakse õppe kestel toimuvat hindamist.
Selle käigus:
 - analüüsitakse õpilase teadmisi, oskusi, hoiakuid, väärtushinnanguid ja käitumist
 - antakse tagasisidet õpilase seniste tulemuste ning vajakajäämist kohta,
 - innustatakse ja suunatakse õpilast edasisel õppimisel ning kavandatakse edasise õppimise eesmärgid ja teed.
2. Kujundav hindamine keskendub eelkõige õpilase arengu võrdlemisele tema varasemate saavutustega. Tagasiside kirjeldab õigel ajal ja võimalikult täpselt õpilase tugevaid külgi ja vajakajäämisi ning sisaldab ettepanekuid edaspidisteks tegevusteks, mis toetavad õpilase arengut.
3. Õppetunni vältel saab õpilane enamasti suulist või kirjalikku sõnalist tagasisidet õppeainet ja ainevaldkonda puudutavate teadmiste ja oskuste (sealhulgas üldpädevuste, kooliastme õppe- ja kasvatusesmärkide ja läbivate teemade) kohta.
4. Kogu õppepäeva vältel annavad pedagoogid õpilasele tagasisidet, et toetada õpilase käitumise, hoiakute ja väärtushinnangute kujunemist.
5. Kool reageerib juhtumitele, mis on vastuolus üldtunnustatud väärtuste ning heade tavadega.
6. Õpilane kaasatakse enese ja kaaslaste hindamisse, et arendada tema oskust eesmärke seada ning oma õppimist ja käitumist eesmärkide alusel analüüsida ning tõsta õpimotivatsiooni.
7. Kujundava hindamise ühe vahendina võib kasutada õpimappi. Õpimapp õppimise päevikuna sisaldab nii õppetöid kui ka tööde analüüsi ja tagasisidet. Õpimappe võib koostada aine- ja valdkonnapõhiselt, läbivate teemade või üldpädevuste kohta.
8. Kujundav sõnaline hindamine toimub 1. kooliastme kõigis oskusainetes. Kokkuvõttev sõnaline tagasiside on nähtav lapsevanematele e-koolis trimestrite lõpul. Kokkuvõtva sõnalise hinnangu saavad õpilased õppeaasta lõpul. Põhiainetes jätkub numbriline hindamine.

8.4.2. Protsessihindamine.

Hindamine õppeprotsessi käigus. Üksikute õpitulemuste hindamine, mis annab ettekujutuse õpilase õppe edukusest õppeperioodi jooksul.

Õpetaja valib hindamise objektid ja meetodid, otsustab, kas ja kuidas protsessihindeid kasutatakse arvestuslikul hindamisel.

8.4.3. Arvestuslik hindamine

1. Kontrolltööd, suulised küsitlused, referaadid, käsitöö, uurimustööd, arvestused, eksamid jm, kus hindamisel lähtutakse konkreetsetest hindamisnormidest.

2. Informeeriv, kontrolliv, kokkuvõttev funktsioon. Hinnangu andmine mingi tervikliku aineosa käsitlemise järel. Hinnatakse kooli ainekavas või õpetaja töökavas määratud õpitulemuste omandatust.

3. Arvestuslik hindamine kavandatakse õppeveerandi, poolaasta või õppeperioodi ulatuses. Kontrollimise aja, viisi ja hindamise põhimõtted teeb õpetaja õpilastele selgeks veerandi või poolaasta algul.
4. Ühes õppepäevas võib läbi viia ühe kontrolltöö. Ühes õppenädalas võib planeerida kuni kolm kontrolltööd. Kontrolltöö toimumise ajast teatatakse õpilastele vähemalt viis õppepäeva enne kontrolltöö toimumist.
5. Kontrolltöid ei planeerita esmaspäevale ja reedele, samuti õppepäeva esimesele ning viimasele õppetunnile, välja arvatud juhul, kui õppeaine on tunniplaanis esmaspäeval ja reedel või ainult ühel neist päevadest või esimese või viimase tunnina.
6. Kontrolltööde plaan on e-koolis.
7. I kooliastmel arvestuslikke hindeid ei panda.
8. Õpilasel on kohustus täita kõik arvestuslikult hinnatavad õppeülesanded.

8.4.4. Kokkuvõttev hindamine 1. – 3. kooliastmel

1. Kokkuvõttev hindamine on hinnete koondamine veerandihinneteks ning veerandihinnete koondamine aastahinneteks. Koondhinded esitatakse viie palli süsteemis.
2. Kooliastmes põhineb kokkuvõttev hindamine nii protsessi kui arvestuslikel hinnatel;
3. Kui õpilane jäetakse täiendavale õppetööle, pannakse õppeaine aastahinne või kooliastmehinne välja pärast täiendava õppetöö lõppu, arvestades täiendava õppetöö tulemusi.
4. Veerandihinne pannakse välja õppeveerandi lõpul antud õppeveerandi jooksul saadud hinnete alusel. Aastahinne pannakse välja antud õppeaasta jooksul saadud veerandihinnete alusel enne viimase õppeveerandi lõppu.
5. Õppeaines, mida õpitakse ühe nädalatunniga, võib õppeveerandi lõpus jätta hinde välja panemata ning hinnata õppeainet poolaasta hindena.
6. 8. ja 9. klassis hinnatakse eesti keelt ja kirjandust kolme kokkuvõtva hindega – 1. poolaastahinne, 3. ja 4. õppeveerandi hinne.
7. Õpilasele, kelle õppeveerandi hinne on «puudulik» või «nõrk» või on jäetud hinne välja panemata, koostatakse selles õppeaines individuaalne õppekava või määratakse mõni muu tugisüsteem (logopeediline abi, õpiabirühm, tugiõpe, koduõpe, individuaalne juhendamine, psühholoogi konsultatsioon), et aidata omandada nõutavad teadmised ja oskused.
8. Kui õppeperioodi keskel on õppeaine veerandihinne on jäänud välja panemata ja õpilane ei ole kasutanud võimalust järele vastata, loetakse aastahinde väljapanekul antud õppeveerandi vältel omandatud teadmised ja oskused vastavaks hindele «nõrk».
9. Kui õpilane on pikemat aega mõjuvatel põhjustel koolist puudunud ja arvestuslikud ülesanded on täitmata, siis kokkuvõtvat veerandi hinnet välja ei panda. Arvestuslikud tööd on võimalik sooritada kahe nädala jooksul uue õppeveerandi algusest või õppeperioodi lõpuni. Vastava otsuse teeb õppenõukogu arvestades reaalsel olukorda. Veerandi- või õppeaasta hinne pannakse välja pärast nõutavate arvestuslike ülesannete täitmist.
10. 9. klassi õpilasele pannakse aastahinded välja enne lõpueksamite toimumist, välja arvatud õppeainetes, milles õpilane jäetakse täiendavale õppetööle.
11. Õpitulemuste arvestuslik ja kokkuvõttev hindamine on aluseks tunnistuste väljaandmisel õppekava nõuete täitmise ja kooli lõpetamise kohta.
12. Õpilase suhtes, kellele on koostatud individuaalne õppekava, kus on ette nähtud erisused järgmisse klassi üleviimise ajaks, ei kohaldata järgmisse klassi üleviimisel samu tähtajalisi nõudeid.

8.5. Järelvastamine või järeltööde sooritamine.

1. Kui suulist vastust (esitust), kirjalikku või praktilist tööd, praktilist tegevust või selle tulemust on hinnatud hindega „puudulik“ või „nõrk“ või on hinne jäänud välja panemata või

ei rahulda muu hindeline tulemus õpilast, antakse talle võimalus järelevastamiseks või järeltöö sooritamiseks trimestri jooksul. Õpetajaga kokkuleppel ka muul ajal.

2. Järelevastamise või järeltööde sooritamise korra esitab õpetaja õppeaasta alguses.
3. 2. – 3. kooliastme õpilastel on kohustus täita kõik arvestuslikult hinnatavad õppeülesanded.
4. Kui õpilane puudub arvestusliku töö ajal, siis tegemata töö sooritab ta õpetajaga kokkulepitud ajal pärast kooli naasmist.
5. Kui järeltöö sooritamine ebaõnnestub, on õpilasel võimalus seda uuesti sooritada õpetajaga kokkulepitud ajal.
7. Kui õpilane on arvestusliku töö ajal klassis, kuid jätab selle teadlikult täitmata on töö hinne “nõrk” ning see tuleb järele vastata.
8. Järele vastatud töö puhul tuleb arvestab õpetaja trimestrihinde väljapanekul viimase tulemusega.
9. Juhul, kui trimestri hinnet ei saa välja panna õpilase puudumiste tõttu, on tal võimalik järele vastata õppeperioodi lõpuni.

8.6. Käitumise ja hoolsuse hindamine

Käitumise ja hoolsuse hindamisel lähtutakse

- kooli õppekavas toodud üldpädevustest
- kooli kodukorra nõuetest

1. Käitumise hindamine

- 1) Käitumise hindamise aluseks on kooli kodukorra täitmine ning üldtunnustatud käitumis- ja kõlblusnormide järgimine koolis. Käitumist hinnatakse hinnetega «hea», «rahuldav» ja «mitterahuldav».
- 2) **Käitumishindega «hea»** hinnatakse õpilast, kes järgib üldtunnustatud käitumis- ja kõlblusnorme ning täidab kooli kodukorra nõudeid.
- 3) **Käitumishindega «rahuldav»** hinnatakse õpilast, kes üldiselt järgib üldtunnustatud käitumis- ja kõlblusnorme ning täidab kooli kodukorra nõudeid, kuid kellel on esinenud eksimusi, mistõttu ta vajab pedagoogiliste töötajate ja lastevanemate tähelepanu ja suunamist.
- 4) **Käitumishindega «mitterahuldav»** hinnatakse õpilast, kes ei täida kooli kodukorra nõudeid, ei allu õpetajate nõudmistele ega järgi üldtunnustatud käitumis- ja kõlblusnorme, ei allu kooli töötajate ega lastevanemate nõudmistele. Õpilase käitumise võib hinnata «mitterahuldavaks» ka korduva põhjuseta puudumiste korral või üksiku õigusvastase teo või ebakõlbelise käitumise eest.
- 5) Käitumise aastahindeks pannakse “mitterahuldav” kooli õppenõukogu otsuse alusel. Selleks esitab klassijuhataja õppenõukogule põhjenduse, milles on arvestatud aineõpetajate seisukohti ja vajadusel õpilasesinduse seisukohti ja ettepanekuid.

2. Hoolsuse hindamine

- 1) Hoolsuse hindamise aluseks on õpilase suhtumine õppeülesannetesse: kohusetundlikkus, töökus ja järjekindlus õppeülesannete täitmisel. Hoolsust hinnatakse hinnetega «eeskujulik», «hea», «rahuldav» ja «mitterahuldav».
- 2) **Hoolsushindega «eeskujulik»** hinnatakse õpilast, kes suhtub õppeülesannetesse alati kohusetundlikult, õpib kõiki õppeaineid võimetekohaselt, on õppeülesannete täitmisel töökas ja järjekindel, ilmutab omaalgatust ja viib alustatud töö lõpuni.
- 3) **Hoolsushindega «hea»** hinnatakse õpilast, kes suhtub õppeülesannetesse kohusetundlikult, on töökas ja järjekindel õppeülesannete täitmisel, hoolikas ning õpib võimetekohaselt.

- 4) **Hoolsushindega «rahuldav»** hinnatakse õpilast, kes üldiselt täidab oma õppeülesandeid, kuid ei ole piisavalt töökas ja järjekindel õppeülesannete täitmisel ega õpi oma tegelike võimete kohaselt.
- 5) **Hoolsushindega «mitterahuldav»** hinnatakse õpilast, kes ei õpi võimetekohaselt, suhtub õppeülesannetes lohakalt ja vastutustundetult.

8.7. Hinde ja hinnangu vaidlustamine.

1. Õpilasel või tema seaduslikul esindajal on õigus hindeid ja sõnalisi hinnanguid vaidlustada kümne päeva jooksul pärast hinde või hinnangu teadasaamist, esitades kooli direktorile kirjalikult vastava taotluse koos põhjendustega.
2. Kooli direktor teeb otsuse ja teavitab sellest lõikes 1 nimetatud taotluse esitajat kirjalikult viie tööpäeva jooksul otsuse vastuvõtmise päevast arvates.

8.8. Õpilase täiendavale õppetööle jätmine.

1. Õppeperioodi jooksul omandamata jäänud õppekavaga nõutavate teadmiste ja oskuste omandamise toetamiseks võib õpilase jätta täiendavale õppetööle. Täiendav õppetöö viiakse läbi pärast viimase trimestri lõppu.
2. Täiendavale õppetööle jätmise otsustab õppenõukogu enne viimase trimestri lõppu trimestrite hinnete alusel.
3. Õpilane jäetakse täiendavale õppetööle õppeainetes, milles tulenevalt trimestrihinnetest tuleks välja panna aastahinne «puudulik» või «nõrk».
4. Ühe õppeaine korral otsustab täiendava õppetöö mahu aineõpetaja.
5. Kahe ja enama õppeaine korral otsustavad täiendava õppetöö ajalise ja sisulise mahu aineõpetajad koostöös haridusliku erivajadusega õpilase õppe koordineerijaga.
6. Täiendava õppetöö raames täidab õpilane õpetaja vahetul juhendamisel spetsiaalseid õppeülesandeid, et omandada õppekavaga nõutavad teadmised ja oskused. Täiendava õppetöö tulemusi kontrollitakse ja hinnatakse.
7. Täiendavale õppetööle jäetakse õpilane 5 – 10 õppepäevaks õppenõukogu otsusega määratud ajal võimalusega sooritada seda 30. augustini. Õppepäeva pikkuse piirnorm on viis õppetundi.
8. Täiendavale õppetööle võib jätta õpilasega kokkulepitud ajal pärast lõpueksamite sooritamist põhikooli 9. klassi õpilase, kellel on kuni kahe õppeaine mitterahuldav aasta- või eksamihinne, et toetada ta valmistumist järeltöö (-tööde) ja/või korduseksami (-eksamite) sooritamiseks.
9. Aastahinne või -hinnang pannakse välja pärast täiendava õppetöö lõppu, arvestades täiendava õppetöö tulemusi.
10. Täiendavat õppetööd arvestavalt on tagatakse õpilasele vähemalt kümne järjestikuse nädala pikkune puhkus.

8.9. Õpilase klassikursust kordama jätmine.

1. Õpilaste järgmisse klassi üleviimise otsus tehakse enne viimase õppeveerandi lõppu.
2. Õppenõukogu põhjendatud otsusega võib erandjuhul jätta õpilase klassikursust kordama, kui õpilasel on kolmes või enamas õppeaines aastahinne «puudulik» või «nõrk» või samaväärne sõnaline hinnang, täiendav õppetöö ei ole tulemusi andnud ning õppekavaga nõutavate õpitulemuste saavutamiseks ei ole otstarbekas rakendada individuaalset õppekava või muid koolis rakendatavaid tugisüsteeme.
3. Õppenõukogu kaasab otsuse tegemisel õpilase või tema seadusliku esindaja ning kuulab ära tema arvamuse.

4. Õppenõukogu otsuses on välja toodud kaalutlused, millest tulenevalt on leitud, et õppekavaga nõutavate õpitulemuste saavutamiseks on otstarbekas jätta õpilane klassikursust kordama.
5. Õppenõukogu põhjendatud otsusega võib jätta klassikursust kordama õpilase, kellel on põhjendamata puudumiste tõttu kolmes või enamal õppeaines aastahinne «puudulik» või «nõrk» või mitterahuldav hinnang.
6. Õppenõukogu kaasab otsust tehes õpilase või tema seadusliku esindaja ning kuulab ära tema arvamuse.
7. Õpilane viiakse järgmise klassi olenemata tema käitumise ja hoolsuse aastahindest.

8.10. Õpilase järgmise klassi üleviimine.

1. Õpilase järgmise klassi üleviimise otsustab õppenõukogu kokkuvõtvate hinnete alusel.
2. Õpilane, keda ei ole jäetud täiendavale õppetööle, viiakse õppenõukogu otsusega järgmise klassi üle enne viimase õppeveerandi lõppu.
3. Õpilane, kes jäeti täiendavale õppetööle, kuid keda ei jäeta klassikursust kordama, viiakse järgmise klassi üle hiljemalt 30. augustiks.
4. Eelnevaid tähtaegu ei kohaldata õpilase puhul, kellele on koostatud individuaalne õppekava, kus on ettenähtud erisused järgmise klassi üleviimise ajaks.

8.11. Põhikooli lõpetamine.

1. Põhikooli lõpetab õpilane, kellel õppeainete viimased aastahinded on vähemalt „rahuldavad”, kes on kolmandas kooliastmes sooritanud loovtöö ning kes on sooritanud vähemalt rahuldava tulemusega eesti keele eksami, matemaatikaeksami ning ühe eksami omal valikul.
2. Põhikooli lõpetanuks võib õpilase või tema seadusliku esindaja kirjaliku avalduse alusel ja õppenõukogu otsusega pidada ning põhikooli lõputunnistuse anda õpilasele:
 - 1) kellel on üks nõrk või puudulik eksamihinne või õppeaine viimane aastahinne;
 - 2) kellel on kahes õppeaines kummaski üks nõrk või puudulik eksamihinne või õppeaine viimane aastahinne.
3. Haridusliku erivajadusega õpilasel on õigus sooritada põhikooli lõpueksamid eritingimustel vastavalt „Põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse” § 30 lõike 2 alusel haridus- ja teadusministri määrusega kehtestatud lõpueksamite korraldamise tingimustele ja korrale.
4. Õpilasele, kellel nimetatud määruuses sätestatud tingimustel kooli õppekavaga või koolivälise nõustamiskomisjoni soovitusel individuaalse õppekavaga on õppeaines vähendatud või asendatud taotletavaid õpitulemusi, on lõpetamise aluseks kooli või individuaalses õppekavas määratud õpitulemuste saavutus. Õpilane võib ühtse põhikooli lõpueksami asemel sooritada kooli kinnitatud materjalidega põhikooli koolieksamid (matemaatikaeksam, eesti keele eksam, valikaine eksam). Kool arvestab eksamitöö koostamisel ja selle sooritamise vormi määramisel õpilase individuaalses õppekavas sätestatud erisusi võrreldes riikliku õppekavaga.
5. Õpilane, kelle õppekeel ei ole eesti keel, kes õpib keelekümblusklassis või kes asus eesti õppekeelega koolis või klassis õppima viimase kuue õppeaasta jooksul, võib nimetatud eesti keele eksami asemel sooritada eesti keele teise keelena eksami.
6. Varem välisriigis õppinud õpilane, kes on enne lõpueksamite toimumist Eestis põhikoolis õppinud kuni kolm järjestikust õppeaastat ning kellele on eesti keele õppimiseks koostatud

individuaalne õppekava, võib eesti keele või eesti keele teise keelena eksami sooritada temale koostatud individuaalse õppekava põhjal ettevalmistatud koolieksamina.

9. Õpilase arengu toetamiseks kohaldatavad erisused. Hariduslike erivajadustega õpilaste õppekorralduse põhimõtted, tugiteenuste rakendamise kord.

9.1. Õpilase arengu toetamine

Kool lähtub õppe korraldamisel kaasava hariduse põhimõtetest. Tulenevalt õpilase individuaalsest vajadusest tagatakse õpilasele võimetekohane õpe ja vajalik tugi õpetajate, tugispetsialistide, abiõpetajate ja teiste spetsialistide koostöös. Õpetajad jälgivad õpilase arengut ja toimetulekut koolis ning vajaduse korral kohandavad õpet õpilase individuaalsete vajaduste ja võimete järgi.

Koolis on tagatud eripedagoogi/ logopeedi, psühholoogi ja sotsiaalpedagoogi (edaspidi *tugispetsialistid*) teenus.

Haridusliku erivajadusega õpilaseks käsitletakse õpilast, kelle arengu toetamiseks kooliväline nõustamismeeskond soovib rakendada tõhustatud tuge või erituge. Kui koolil ei ole võimalik korraldada koolivälise nõustamismeeskonna soovitusel õpet, tehakse koostööd õpilase elukohajärgse vallaga, teiste koolide ja nende pidajatega, et tagada õpilasele hariduse omandamise võimalused.

Kui ilmneb õpilase andekus, tagatakse talle koolis individuaalse õppekava rakendamine ning vajaduse korral täiendav juhendamine aineõpetajate või teiste spetsialistide poolt haridusprogrammide või haridusasutuste kaudu.

Õpilase arengu toetamiseks korraldatakse temaga koolis vähemalt üks kord õppeaastas arenguveestlus, mille põhjal lepib kokku edasises õppes ja arengu eesmärkides.

Arenguveestlusel osalevad õpilane, klassijuhataja ja piiratud teovõimega õpilase puhul vanem. Kui kool ei ole saanud koolikohustusliku õpilase vanemaga arenguveestluse aja kokkuleppimiseks kontakti või vanem ei ole teist korda ilmunud arenguveestlusele kokkulepitud ajal, teavitab kool sellest õpilase elukohajärgset vallavalitsust, kes vajaduse korral rakendab meetmeid lapse õiguste kaitsmiseks. Vajaduse korral ja teovõimelise õpilase nõusolekul kaasatakse arenguveestlusesse ka tema vanem.

Haridusliku erivajadusega õpilase õppe ja arengu toetamist, koolisisest meeskonnatööd ning koolivälist võrgustikutööd osaleb ja koordineerib haridusliku erivajadusega õpilase õppe koordineerija. Haridusliku erivajadusega õpilase õppe koordineerija toetab ja juhendab õpetajat haridusliku erivajaduse väljaselgitamisel, nõustab vanemat ning teeb õpetajale ja direktorile ettepanekuid edaspidiseks pedagoogiliseks tööks, koolis pakutavate õpilase arengut toetavate meetmete rakendamiseks või lisauuringute tegemiseks ning ühelt haridustasemelt teisele ülemineku toetamiseks.

Kui õpilasel ilmneb vajadus saada tuge, teavitatakse sellest vanemat ning kool korraldab õpilase pedagoogilis-psühholoogilise hindamise. Vajaduse korral tehakse koostööd teiste valdkondade spetsialistidega ja soovitatakse lisauuringuid. Õpilasele, kellel tekib takistusi koolikohustuse täitmisel või mahajäämus õpitulemuste saavutamisel, annab kool üldist tuge. Kui kooli tagatud üldine tugi ei anna õpilase arenguks soovitud tulemusi, siis võib rakendada koolivälise nõustamismeeskonna soovitusel tõhustatud tuge või erituge. Õpilastele, kellele ilmneb vajadus saada tuge, avatakse *Õpilase individuaalse arengu jälgimise kaart*. Kaardile kantakse testimiste ja uuringute tulemused, samuti õpetajate tähelepanekud, tugispetsialistide ning koolivälise nõustamismeeskonna antud soovitused, rakendatud teenused ja tugi ning hinnang nende tulemuslikkusest. Kaardi täitmise eest vastutab haridusliku erivajadusega õpilase õppe koordineerija. Lapsevanemal on õigus tutvuda kaardile kantud sisuga.

9.1.1. Üldine tugi.

Kui õpilasel ilmneb mahajäämus õpitulemuste saavutamisel (näit. trimestri hinne on puudulik) või on tekkinud erinevaid takistusi koolikohustuse täitmisel, võib direktori või haridusliku erivajadusega õpilase õppe koordineerija otsusel direktori kehtestatud käskkirjaga rakendada üldist tuge vajavale õpilasele nõutavate teadmiste ja oskuste omandamiseks järgmisi võimalusi (rakendamise eeldusena ei ole ette nähtud nõustamiskomisjoni soovitusi, kuna üldist tuge vajavat õpilast ei käsitleta kui haridusliku erivajadusega õpilasena:

- õpetaja pakutav individuaalne lisajuhendamine;
- tugispetsialistide teenuse kättesaadavus;
- vajadusel õpiabitundide korraldamine individuaalselt või rühmas.

9.1.2. Tõhustatud tugi.

Tõhustatud tuge saavat õpilast käsitletakse haridusliku erivajadusega õpilasena. Tõhustatud tuge rakendatakse õpilasele, kel üldine tugi ei andnud arenguks soovitud tulemusi. Tõhustatud tuge rakendatakse õpilasele, kes oma püsiva õpiraskuse, psüühika- või muu tervises seisundi või puude tõttu vajab vähemalt üht järgmistest teenustest:

- pidev tugispetsialistide teenus ja individuaalne õppekava ühes, mitmes või kõikides ainetes.
- pidev tugispetsialistide teenus ja osajaga õpe individuaalselt või rühmas.
- pidev tugispetsialistide teenus ja individuaalne tugi klassis toimuva õppetöö ajal.
- õpe eriklassis (kuni 12 õpilast)

9.1.3. Eritugi.

Erituge rakendatakse õpilasele, kes tulenevalt tema raskest ja püsivast psüühikahäirest, intellekti- või meelepuudest või liitpuudest vajab:

- puudespetsiifilist õppekorraldust, -keskkonda, -metoodikat, -vahendeid ning õppes osalemiseks pidevat tugispetsialistide teenust lõimituna sotsiaal- või tervishoiuteenustega või mõlemaga.
- osajaga õpet individuaalselt või rühmas või pidevat individuaalset tuge klassis või õpet eriklassis (kuni 6 õpilast).

Õpilasele vajaliku toe pakkumiseks võib lisaks tavaklassidele ja eriklassidele moodustada õpiabi- ja tasemerühmi.

9.2. Andekad õpilased.

Andekate õpilaste väljaselgitamisel lähtutakse võimaluse korral litsentsitud spetsialistide pool läbi viidud standardiseeritud testide tulemustest, väga heade tulemuste saavutamisest

üleriigilistel või rahvusvahelistel aineolümpiaadidel, konkurssidel või võistlustel ning valdkonna ekspertide hinnangutest.

Üldjuhul arvestab kool sellega, et õpilasel on eraldi või kombineeritult järgmised võimed: üldine intellektuaalne võimekus, akadeemiline võimekus, loominguline mõtlemine, liidrivõimed, võimed kujutavas või esitluskunstis, psühhomotoorne võimekus. Andekatele lastele ei avata individuaalse arengu jälgimise kaarti, sest tegemist ei ole PGS§46 1.4 tähenduses tuge saava lapsega.

9.3. Individuaalne õppekava.

Kool koostab õpilasele individuaalse õppekava järgmistel juhtudel:

1. Seoses õpilase andekusega on nädalakoormuse ja õppe intensiivsuse oluline kasv võrreldes kooli õppekavaga.
2. Kui kool teeb õpilast õpetades õppekorralduslikke muudatusi ja kohandusi, millega kaasnevad järgmised muudatused:
 - Nädalakoormuse oluline kahanemine võrreldes kooli ÕK
 - Õppe intensiivsuse oluline kahanemine võrreldes kooli ÕK
 - Õpilasele rakendatakse õppekorraldust, mille puhul õpilane on väga vähesel määral kaasatud klassis läbiviidavasse õppesse.
 - Õpilase klassi läbimise aega või nominaalset õppeaega muudetakse
3. Koolivälise nõustamismeeskonna soovitusel tehtavad muudatused:
 - Õpitulemuste vähendamine
 - Õpitulemuste asendamine
 - Õpilase vabastamine kohustusliku õppeaine õppimisest.
4. Tugimeetmed, millega kaasneb õigusaktidest tulenevalt kohustus koostada IÕK:
 - Lihtsustatud õppel olev õpilane, kes õpib klassis, kus õppetöö toimub PRÕK-i järgi.
 - Toimetuleku- või hooldusõppel olev õpilane.
 - Tervislikul põhjusel koduõppel õppiv õpilane.
 - Vanema taotlusel koduõppel õppiv õpilane
 - Õpilane, kellel on kohandatud ajutist õppest osalemise keeldu.

9.4. Õpilase individuaalse arengu toetamiseks võib arvestada järgmiste võimalustega:

- Liikumispuudega õpilasele võib individuaalse õppekavaga sätestada õppeajaks põhikoolis 10 õppeaastat.
- Kõnepuudega õpilasele võib individuaalse õppekavaga sätestada õppeajaks põhikoolis 10 õppeaastat, suurendada keele ja kirjanduse valdkonna õppemahtu ning loobuda B-võõrkeele õppest.
- Kuulmispuudega õpilasele võib individuaalse õppekavaga sätestada õppeajaks põhikoolis 11 õppeaastat, suurendada keele ja kirjanduse valdkonna õppemahtu ning loobuda B-võõrkeele õppest.
- Nägemispuudega õpilasele võib individuaalse õppekavaga sätestada õppeajaks põhikoolis 10 õppeaastat ning suurendada tehnoloogia valdkonna õppemahtu.

1. Kui koolis asub õppima eesti keelset erineva emakeelega õpilane või välisriigist saabunud õpilane, kelle eestikeelse õppe kogemus põhikoolis on olnud lühem kui kuus õppeaastat, võib kool õpilase või piiratud teovõimega õpilase puhul vanema nõusolekul eesti keele õpet korraldada „Eesti keel teise keelena“ ainekava alusel.
2. Õpilase puhul, kes õpib eesti keelt teise keelena, ei ole kohustuslikku B-võõrkeelt. A- ja B-võõrkeele valib põhikool, arvestades kooli võimalusi ning õpilaste soove.
3. Eestis vähem kui kolm aastat elanud õpilase puhul võib õpilase või piiratud teovõimega õpilase puhul vanema taotlusel loobuda B-võõrkeele õppest.
4. Kui kooli tugisüsteemide rakendamine ei ole andnud rahuldavaid tulemusi, kaasatakse tugivõrgustik väljaspool kooli.

Kool teeb koostööd:

- Rajaleidja Keskuse tugispetsialistidega ja koolivälise nõustamismeeskonnaga
- Vallavalitsusega (koolikohustuse mittetäitmine, koostöö lapsevanematega jne)
- Noorsoopolitsei

Kool ootab õpilaste vanemalt igakülgset koostööd õpilase toetamisel nende õppetöös. Lapsevanem on kohustatud pöörduma koolivälise nõustamismeeskonna poole, kui kool selleks ettepaneku teeb.

10. Karjääriõppe, sh karjääriinfo ja nõustamise korraldamine.

Koolis toimub karjääriõpe läbiva teema „Elukestev õpe ja karjääri planeerimine“ käsitlemise kaudu õpetajate poolt ainetundides ja karjääriõppe tunnina 9. klassis.

Läbiva teema „Elukestev õpe ja karjääri planeerimine“ sisu ja eesmärgid arvestatakse kooli õppekeskkonna kujundamisel.

Karjääriõppe eesmärgid

on aidata õpilastel arendada teadlikkust iseendast, omandada teadmisi töömaailmast, elukutsetest ja õppimisvõimalustest ning kujundada hoiakuid ja toimetulekuoskusi, mis soodustavad kaasaegsesse töömaailma sisenemist, karjääriotsuste tegemist ning eneseteostust läbi elukestva õppe.

Karjääriõppe korraldusega koolis taotletakse õpilase kujunemist isiksuseks, kes on valmis õppima kogu elu, täitma erinevaid rolle muutuvast õpi-, elu- ja töökeskkonnas ning kujundama oma elu teadlike otsuste kaudu, sealhulgas tegema mõistlikke karjäärivalikuid.

Karjääriteenuste pakkumisel lähtutakse järgmistest põhimõtetest:

Õpilane ...

1) tutvub erinevate ametite/elukutsetega, saab teavet muutustest töömaailmas ning nendest lähtuvatest tulevikuprognosidest;

2) teadvustab oma huvid, võimed, oskused, mis võimaldab adekvaatse enesehinnangu kujunemist ning konkreetsete karjääriplaanide tegemist;

3) arendab oma õpioskusi, suhtlemisoskusi, meeskonna- ja infotööoskusi jm, et kujundada valmisolek töömaailma sisenemiseks, elukestvaks õppimiseks ning karjääriotsuste tegemiseks;

- Õpilaste nõustamine toimub 9. klassis „Karjääriõppe“ tunnis, arenguvestlusel klassijuhatajaga, kohtumistel erinevate õppeasutuste esindajatega, õppekäikudel erinevatesse asutustesse, edasiõppimist tutvustavatel õppepäevadel nii koolis kui ka maakondlikel ja vabariiklikel üritustel jm
- Aineõppesse on toodud vastavad teemakäsitlused, näited ja meetodid, viiakse läbi ülekoollisi projekte karjäärikoordinaatori juhendamisel (infopäevad, -messid, töövarjupäev, karjäärinädal, õpilaste loovtööde konverents, temaatiline joonistusvõistlus, temaatiline kirjandivõistlus, luulevõistlus, koolis töötavad huviringid jms.)
- Karjääri- ja tööteemalise kirjanduse soovitamine ning kataloogide tutvustamine edasiõppimise ja kohta. Karjääriõpet toetab veebilehekülg aadressil – www.rajaleidja.ee
- Lastevanemate nõustamine toimub arenguvestlusel, lastevanemate koosolekutel kohtudes erinevate õppeasutuste esindajatega, tugisüsteemide esindajatega. Vanemaid teavitatakse edasiõppimisvõimalustest ja tööturu üldistest suundumustest.
- Kooli koostööpartnerid karjääriteenuse pakkumisel on:
 1. Rajaleidaja keskus Saaremaal
 2. Eesti Töötukassa Saaremaa osakond
 3. Saaremaa Arenduskeskus
 4. Kohalikud koolid, asutused ja ettevõtted

11. Õpilaste ja lastevanemate teavitamise ja nõustamise korraldus.

1. Õpilaste ja lastevanemate teavitamisel lähtutakse PGS § 55 ja § 56 sätestatust. Teavitamine toimub kooli kodukorras sätestatud korra kohaselt.
2. Klassi- või aineõpetajad jälgivad õpilase arengut ja toimetulekut koolis ning vajaduse korral kohandavad õpet vastavalt õpilase vajadustele. Õpilase võimete ja annete kõrgeimale võimalikule tasemele arendamiseks selgitatakse koolis välja õpilase individuaalsed õpivajadused, valitakse sobivad õppemeetodid ning korraldatakse diferentseeritud õpet. Koolis tagatakse õpilasele, kellel tekib ajutine mahajäämus eeldatavate õpitulemuste saavutamisel, täiendava pedagoogilise juhendamise väljaspool õppetunde.
3. Kool nõustab vajaduse korral õpilase vanemat õpilase arengu toetamises ja kodus õppimises.
4. Kool korraldab õpilaste ja vanemate teavitamist edasiõppimisvõimalustest ning tagab õpilastele karjääriteenuste (karjääriõpe, -info või -nõustamine) kättesaadavuse.
5. Kool tagab õpilasele ning vanematele teabe kättesaadavuse õppe ja kasvatuse korralduse kohta ning juhendamise ja nõustamise õppetööd käsitlevates küsimustes.
6. Peamised õppeteemad, vajalikud õppevahendid, hindamise korraldus ja planeeritavad üritused tehakse õpilasele teatavaks õppeveerandi või poolaasta algul.
7. Kooli ja vanemate koostöö koordineerimiseks kutsub direktor kokku lastevanemate koosoleku arvestusega, et kõigile vanematele antakse vähemalt üks kord aastas võimalus sellel osaleda.
8. Õpilase arengu toetamiseks korraldatakse temaga koolis vähemalt üks kord õppeaasta jooksul arenguvestlus.
9. Õpilasel on võimalus saada õppekorralduse kohta infot ja nõuandeid.

12. Õpetajate koostöö ja töö planeerimise põhimõtted.

Õpetaja koostöö eesmärgiks on õppekavas kirjeldatud taotletavate õpitulemusteni/pädevusteni jõudmine õppe- ja kasvatustegevuse kaudu, lähtudes õpiväljunditest, etteantud ajast, õppekavas kirjeldatud õppesisust ja õppetegevusest.

Õpetaja töö planeerimine toimub kooli õppekava alusel lähtudes põhikooli riiklikus õppekavas sätestatud üldistest põhimõtetest õppe- ja kasvatustegevuse kavandamisele ja korraldamisele.

Õpetaja pädevuses on otsustada, mil määral ta soovib enda tegevust kavandades seda kirjeldada taasesitatavas vormis.

Õpetaja arvestab oma töö planeerimisel järgmiste põhimõtetega:

1. Õpetaja arvestab, kui palju kulub õpilasel aega õpiväljundi saavutamiseks tagades õpiväljundite sidususe õppetöö mahu ja õppekorraldusega.
2. Õppetöö kavandamise aluseks on, kui palju keskmine õpilane suudab kindla ajavahemiku jooksul õppida. Arvestuslik õppeaeg on tundide hulk, mida keskmine õpilane õpiväljundi jõudmiseks eeldatavalt vajab. Seda mõjutavad õpilase varaemad kogemused, teadmised, oskused jms.
3. Töömahu arvestamisel võetakse arvesse õppetegevused, õpilaste tegevused ja hindamise meetodid. Õpiväljundite omandamiseks etteantud ajahulk on määratletud tuunijaotusplaaniga.
4. Õppetööd kavandades teadvustab õpetaja, et kunagi ei ole nii palju aega, et õpilane võiks selgeks õppida kõik, mida õpetaja tahab talle õpetada. Reaalses elus tuleb teha kompromisse ja leida kesktee olemasoleva ja soovitud tulemuse vahel.
5. Vajadusel tuleb õpiväljundite saavutamiseks muuta hindamist ja õpetamist ning sisustada õpiväljund olemasolevat ajaressurssi arvestades.

Väljundipõhise õppe õppeprotsessi kavandamisel määratletakse esmalt eesmärgid, mida õppimise ja õpetamise kaudu soovitakse saavutada, seejärel kavandatakse kuidas eesmärkide saavutatust hinnata. Sellest tulenevalt konkretiseeritakse õppesisu ja meetodid.

Õpetaja koostab oma õppeaine töökava. Õpetaja korrigeerib ja täiendab töökava vastavalt kasutatavale õppematerjalile, õppeaasta ajalisele jaotusele ja õpilaste eripäradele.

Õppetööd planeeritakse koostöös teiste õpetajatega lähtudes õpilaste ea- ja jõukohasusest, kooli üldtööplaanist ja õppeaastaks püstitatud eesmärkidest.

Õpetaja töökavas on õppematerjali ajaline jaotus, teemad, eeldatavad õpitulemused, lõiming liikluskasvatuse, teiste õppeainete ja läbivate teemadega ning õpitulemuste hindamise aeg ja moodus.

13. Kooli õppekava uuendamise ja täiendamise kord.

- 1) Kooli õppekava uuendamiseks või täiendamiseks esitatakse direktorile taotlus kirjalikku taasesitamist võimaldavas vormis koos ettepanekute ja põhjendustega. Direktor otsustab õppekava uuendamise või täiendamise vajaduse.
- 2) Kui kooli õppekava uuendamise või täiendamise vajadus on tingitud muudatustest õigusaktides, siis algatab kooli õppekava muutmise direktor.
- 3) Kooli õppekava uuendamiseks ja täiendamiseks moodustab direktor töörühma kooliõppekava muudatuste ette valmistamiseks.

- 4) Vanalinna Kooli õppekava koostamine ja arendamine eeldab õpilaste ja õpetajate; õpetajate ja juhtkonna, kooli hoolekogu; kooli ja lastevanemate, kooli omaniku, teiste õppeasutuste ja organisatsioonide koostööd riikliku õppekava üldosa mõtestamisel ja ainekavade koostamisel.
- 5) Vanalinna Kooli õppekava koostamise ja arendamise demokraatliku korralduse eest vastutab kooli direktor. Kooli õppekava kehtestab kooli direktor. Kooli õppekava ja selle muudatused esitatakse enne kehtestamist arvamuse andmiseks kooli hoolekogule, õpilasesindusele ja õppenõukogule. (PGS - § 17 lg 2)
- 6) Andmed kooli õppekava kohta kantakse hariduse infosüsteemi õppekavade ja koolituslubade alamregistrisse. (PGS - § 17 lg 3)
- 7) Kooli õppekava on avalikustatud kooli veebilehel ning sellega on võimalus tutvuda ka kooli raamatukogus.